

Mádi-Szabó Zoltán

A minőség-ellenőrzés rendszere és változások 2016-ban

II. szekció

2016.09.08. (csütörtök)

15:30 – 16:10

A **minőség-ellenőrzési rendszer** célja a könyvvizsgálók által végzett jogszabályon alapuló könyvvizsgálatok minőségének javítása, és ezáltal a könyvvizsgálatok és a könyvvizsgálók társadalmi elismerésének erősítése, a könyvvizsgálatok társadalmi hitelességének növelése. A minőség-ellenőrzés nem ismételt könyvvizsgálat, azt ellenőrzi, hogy a könyvvizsgáló/társaság munkája során betartja-e a standardokat. A minőségi garancia alapja a Magyar Nemzeti Könyvvizsgálati Standardok alkalmazása. Hatósági eljárás, melyet a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.) alapján kell lefolytatni (Kkt. 5.§ k) pont).

A minőség-ellenőrzési bizottság célja, hogy a minőség-biztosítási rendszer átlátható módon, egységesen és hatékonyan működjön. Ehhez szükséges időről időre a minőség-ellenőri képzések megszervezése, konzultációs lehetőségek biztosítása, egységes követelmények meghatározása, és észrevételezési lehetőség biztosítása a könyvvizsgálók részére. A bizottság mindent megtesz annak érdekében, hogy a könyvvizsgálók megfelelően felkészültek legyenek a minőség-ellenőrzésekre. Ehhez közléseket a kérdőíveket és a módszertant, kötelező az oktatási programban való részvétel, ahol felhívják a figyelmet a gyakori hibákra, valamint a bizottság kiemelt figyelmet fordít a minőség-ellenőrök konzulens szerepére is. Fontos továbbá a szankciók átlátható és egységes alkalmazása a megfelelő szabályzat mentén.

Minőség-ellenőrzés a tájékoztató levél kiküldésével indul, ami az ellenőrzött részére információt tartalmaz az ellenőrzés céljáról, a folyamat lezajlásáról, az eredményekről, illetve a következményről. Ezután kerül sor a megbízás(ok) megismerésére. A dokumentáció alapján a minőség-ellenőr kitölti a kérdőívet. Erről készül egy értékelés minősítés számítással. Az eredményt a felek megbeszélik, többek között a feltárt hiányosságokat, gyengébb területeket, a hibák okait, a bizonytalanságokat, valamint az esetleges értelmezési problémákat.

A minőség-ellenőrzés **dokumentálása** során fontos a kérdőív egyes kérdéseire tartozó megjegyzés oszlop kitöltése. „Nem” válasz esetén kötelező, „igen”, vagy „nem értelmezhető” válasz esetén mindez opcionális. A megjegyzésnek objektívnek, tárgyilagosnak kell lennie a tények megfelelő kifejtésével és alátámasztásával, valamint a megfelelő törvényi vagy standard hivatkozással. Különösen „nem” válasz esetén a megjegyzés legyen más kérdéstől független egzakt indoklás. Különösen fontos az 5.5 kérdésre adott „nem” válasz szakszerű indoklása (ez a kérdés összefüggésben van más kérdésekkel). A dokumentálás részét képezi a „Dokumentum jegyzék” pontos kitöltése. A kiválasztott megbízás hibás dokumentumairól másolatot kell készíteni, azokat a jegyzékre fel kell vezetni. Hasonló módon a hiányzó dokumentumokat is meg kell jeleníteni a jegyzéken. Fontos, hogy a jegyzéket az ellenőrzött könyvvizsgáló a végén aláírja.

Az **5.5 számú kérdésre** - ami egy átfogó tartalmi kérdés, amelynél a dokumentáció egészét összevontan értékeljük – „nem” választ kell adnunk. Ha erre a kérdésre „nem” választ adunk, akkor azt úgy kell

megindokolni, hogy annak önálló indoklásából a „nem” következtetés levonható legyen. Össze kell gyűjteni az összes ide vonatkozó érvet, és indokolni kell azok összefüggéseit is. Célszerű lehet a dokumentum jegyzék szöveges részében is indokolni, amit a könyvvizsgálónak is alá kell írnia. Ekkor felszínre kerülnek a vitás kérdések is. Ezek tisztázására be kell csatolni a hivatkozott dokumentumokat is. Így lesz lehetősége az ellenőrző minőség-ellenőrnek és az ellenőrzött könyvvizsgálónak is a vélemény kinyilvánításra.

2016-ban változások állnak be a minőség-ellenőrzésben. A kiválasztás mostantól a részletes adatszolgáltatás alapján történik, mely támogatja a kockázatalapú kiválasztást is. Átlagosan évente 30 megbízás felett 2 megbízást választunk. Minden kiválasztott megbízás esetén két területet választ a minőség-ellenőr mélyebb vizsgálatra. Több pontban kell vizsgálni mostantól a szakmai szkepticizmus érvényesülését is. A helyszíni ellenőrzésben a minőség-ellenőr csoportvezetője is részt vehet. Változás továbbá, hogy amennyiben a minőség-ellenőr úgy ítéli meg, hogy az ellenőrzött által kijelölt helyszínen nem állnak fenn a minőség-ellenőrzés feltételi, jogosult a minőség-ellenőrzést megszakítani és minőség-ellenőrzés helyszínének a kamarai szervezet helyiségét megjelölni.

A minőségellenőrzéssel összefüggésben számos intézkedés (**szankció**) alkalmazható: kötelezés továbbképzésen való részvételre, figyelmeztetés az előírásoknak nem megfelelő gyakorlat megszüntetésére, pénzbírság kiszabása, a 49. § szerinti minősítés megvonásának kezdeményezése, valamint a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység gyakorlásától történő eltiltás. A pénzbírság összege kamarai tag könyvvizsgáló esetén 100 ezer forinttól 100 millió forintig, könyvvizsgáló cég esetén 100 ezer forinttól 500 millió forintig terjedhet. Az eltiltás 3 évig terjedhet. Az intézkedések típusának és szintjének meghatározásakor figyelembe kell venni a jogsértés súlyosságát és időtartamát, a felelősség mértékét, a pénzügyi lehetőségek mértékét, például a könyvvizsgáló cég teljes árbevételeiben vagy a kamarai tag könyvvizsgáló éves jövedelmében kifejezve, az elért nyereség vagy elkerült veszteség összegét, az eljárásban való együttműködés mértékét, valamint a könyvvizsgáló cég vagy kamarai tag könyvvizsgáló által elkövetett korábbi jogsértéseket. Az intézkedésekkel kapcsolatban a minőség-ellenőrzési bizottsághoz lehet észrevételt tenni a zárójelentés kézhezvételétől számított 15 napon belül. A kamarai minőség-ellenőrzési eljárás során hozott elsőfokú döntés ellen mostantól az ügyfél a közfelügyeleti hatóságnál fellebbezhet.